

Кудриця - осыда

ალბომში წარმოდგენილია ალექსანდრა კოსტიურინა-თავაძის (1900-1978) ძირითადი ნამუშევრები – ბატიკა, ქსოვილის მოხატვა, ჩანახატები, ესკიზები.

В альбоме представлены основные работы Александры Костюриной-Тавадзе (1900-1978) – текстиль, зарисовки, эскизы.

The album represents the major works of – Alexandra Kostyurina-Tavadze (1900-1978) – batik, textile designs, sketches, works on paper.

„... რა ჩამოთვლის მათ სახელებს: ლანსერე, შარლემანი, საბინინი, გაგარინი, შერბატოვა-შევიაკოვა, ოვჩინიკოვი, შუხაევი, კრასნოვი, მლოკოსევიჩი... და კიდევ რამდენი სხვა, უჩინარი სახელი. ეს წიგნი კი – ჩვენგან ერთ-ერთი მათგანისადმი გამოხატული მადლიერებისაა.“

„... сколько имен, не перечить – Лансере, Шарлемань, Гагарин, Сабинин, Щербатова-Шевякова, Овчинников, Шухаев, Краснов, Млокосевиич... и сколько других, безвестных. И пусть эта книга будет ответной благодарностью и поклонном одной из них.“

„...Lanceray, Charlemagne, Gagarin, Sabinin, Ovchinnikov, Sherbatova-Sheviakova, Shukhaev, Krasnov, Mlokozevich... and numerous other invisible names. How can we pay tribute to them?! And this book is an expression of our gratitude to one of them.“

საერთაშორისო კულტურულ-საგანმანათლებლო კავშირი „რუსული კლუბი“
Международный культурно-просветительский Союз «Русский клуб»
International Cultural-Enlightening Union „Russian Club“

საქართველოს ხალხური და გამოყენებითი ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმი
Государственный музей народного и прикладного искусства Грузии
Georgian State Museum of Folk and Applied Arts

პროექტის ხელმძღვანელი	ნიკოლოზ სვენტიცკი
ავტორ-შემდგენელი	ოლესია თავაძე
რედაქტორი	ირინა კოშორიძე
დიზაინი	ნინო ყიფშიძე
დაკაბადონება	ლია მოსეშვილი
ფოტო	შალვა ლეჟავა
ინგლისური თარგმანი	რათი ყოლბაია

Руководитель проекта	Николай Свентицкий
Автор-составитель	Олеся Тавадзе
Редактор	Ирина Кошоридзе
Дизайн	Нино Кипшидзе
Вёрстка	Лия Мосешвили
Фото	Шалва Лежава
Английский перевод	Рати Колбая

Head of Project	Nikolai Sventitski
Autor-compilationer	Olesya Tavadze
Editor	Irina Koshoridze
Design	Nino Kipshidze
Layout	Lia Moseshvili
Foto	Shalva Lejava
Inglish translation	Rati Kolbaia

© საქართველოს ხალხური და გამოყენებითი ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმი
 Государственный музей народного и прикладного искусства Грузии
 Georgian State Museum of Folk and Applied Arts

© ოლესია თავაძე
 Олеся Тавадзе
 Olesya Tavadze
 ISBN 978-0-9568-9

ალექსანდრა კოსტიურინა-თავაძე
АЛЕКСАНДРА КОСТЮРИНА-ТАВАДЗЕ
ALEXANDRA KOSTYURINA-TAVADZE

თბილისი-Тбилиси-Tbilisi

2017

ძნელია წერა, მით უფრო იმაზე, რაც ხელშეუხებლად ძვირფასია შენთვის. ძნელია ბენვის ხიდზე გავლა, აუცილებელსა და სასურველს შორის ზომიერების შენარჩუნება. მით უფრო ძნელია, თუ არ იზიარებ ჩვენში საკმაოდ გავრცელებულ ტენდენციას – ხელოვანის სახელსა და შემოქმედებას გამოვლელ საოჯახო ამბავ-ფოტოებისა და საბავშვო ფოტოების მიხედვით. ალბათ ამიტომაც ვერ გავხვდებით საქართველოს წერას საკუთარ დედაზე, რომ არა საქართველოს ხალხური და გამოყენებითი ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმის მესვეურთა შეთავაზება და შეგულისება.

ა. კოსტიურინა. ბავშვობისდროინდელი ფოტო
A. Kostyurina. Фото детских лет
A. Kostyurina. Childhood photo

ალექსანდრა გრიგორის-ასული კოსტიურინა (1900-1978), რომლის ცხოვრების ქარგამ დაიტია უკლებლივ ყველა განსაცდელი საბჭოთა ყოფიერებისა, უკრაინაში დაიბადა, ქალაქ ბერდიანსკში, დიდგვაროვანთა ოჯახში. იქვე დაამთავრა კეთილშობილ ქალთა გიმნაზია, და სწავლა განაგრძო მოსკოვის სტროგანოვის უმაღლეს სამხატვრო სასწავლებელში (პ.ი. პაშკოვის სახელოსნო). მომდევნო წლებში ალექსანდრა კოსტიურინა ცხოვრობდა და მოღვაწეობდა ლენინგრადში (ან სანკტ-პეტერბურგში), კოსტიურინების ოჯახისათვის საბედისწერო ქალაქში. აქ, ამ ქალაქ-მუზეუმში და ქალაქის მუზეუმებში საბოლოოდ ჩამოყალიბდა მხატვრად. აქ მისი ძმა ბორის კოსტიურინი შედგა, როგორც სამხედრო ინჟინერი, და აქვე, მეორე მსოფლიო ომის დროს ერთ-ერთი მეთაური იყო ლადოგის „სიცოცხლის გზისა“. ბლოკადაში მოქცეული ლენინგრადი ვერ დასთმო, ევაკუაციიდან დაბრუნდა, დაიღუპა და „ძმათა სასაფლაოზე“ დაიმარხა მათი დედა – პრასკოვია გონჩაროვა. ამით, და არა მხოლოდ ამით არიან დაკავშირებულნი კოსტიურინები ამ დღიდან ქალაქთან...

რომ არა ალექსანდრა კოსტიურინას საქართველოში გათხოვება (1936 წელს – ბიოლოგიის პროფესორ პიმენ თავაძეზე), რომ არა მისი ქართული გვარი და განაპირებული ცხოვრება, ვინ იცის, მას კიდევ რა განსაცდელი ელოდა... აქ კი, – თბილისში ალექსანდრა კოსტიურინა-თავაძე წლების განმავლობაში მუშაობდა მხატვრად აბრეშუმსაქსოვ ფაბრიკასა და ხალხური და გამოყენებითი ხელოვნების მუზეუმში. საქართველოში ცხოვრების წლები – წლებია ქართული კულტურის შეცნობისა, აღტაცებისა ქართული დამწერლობით, იმერული ოდით, ხევსურთა ტალავარით, ნაქარგობით, სამკაულებით, თუშური ფარდაგებით, ხელნაკეთი ნივთებით, ლურჯი სუფრით.

ლურჯი სუფრა ალექსანდრა კოსტიურინა-თავაძისათვის ერთგვარ მფარველ თილისმად იქცა, რომლის ტრფიალით მხატვარმა თავად არაერთი სუფრა

ა. კოსტიურინა ძმებთან ერთად
A. Костюрина с братьями
A. Kostyurina with brothers

შექმნა ქართული ტრადიციების ერთგულებით, ზოგიერთი კი თავისუფალი საავტორო ვარიაციებით გაახალისა და გაამრავალფეროვნა. მის მიერ აბრეშუმზე დაჩითვის ურთულესი ტექნიკით შესრულებული ჟანრული კომპოზიციები გასცდა ხალხურობას და არტეფაქტის განუმეორებელ ნიმუშებად შემოგვრჩა მუზეუმის ფონდებში. ეს სწორედ ის წლებია, როდესაც ყოველივე ამას გაქრობა და მიწეწება ელოდა. ეს ის ავჟამობის წლებია, როდესაც ცოტა ვინმეს თუ ეცალა ლურჯი სუფრის სახატავად და ლურჯ სუფრაზე ნადიმისათვის...

მხატვრის შემოქმედებითი დანატოვარი არცთუ მრავალრიცხოვანია – მხოლოდ ის, რაც ხანძრებსა და დევნას გადაურჩა, მაგრამ მისი ნამუშევრების თვალმიდევნებისას, ლურჯი სუფრები იქნება ეს, თუ პირველი სამშობლოს მონატრებით დახატული მიამიტი თაიგულები, პასტორალურ უდრტვინველობას გრძნობ და გიკვირს, უზომოდ გიკვირს – „გოლოდომორის“, ლენინგრადის ბლოკადგამოვლილმა, თავადური წარმომავლობის გამო გამყინავი შიშით შეპყრობილმა მხატვარმა ქალმა, როგორ შეინარჩუნა სულიერი სიმშვიდე და ის თბილი, მზიური მსოფლალქმა, რომელსაც ასხივებს ყოველი მისი ნამუშევარი.

იმ დროს, როდესაც ბევრი რამ გამიზნულად ნადგურდებოდა, არა ერთმა რუსმა და არა რუსმა ჰპოვა თავშესაფარი პატარა საქართველოში და, ნებსით თუ უნებლიედ, თავისი ფასდაუდებელი ღვაწლით მადლიერების ვალი მოიხადა. ჩვენ, საპასუხოდ, რომელ ერთს გავუცხადოთ მადლიერება, რომელ ერთს მივაგოთ პატივი, რა ჩამოთვლის მათ სახელებს: ლანსერე, შარლემანი, საბინინი, გაგარინი, შერბატოვა-შევიაკოვა, ოვჩინიკოვი, შუხაევი, კრასნოვი, მლოკოსევიჩი... და კიდევ რამდენი სხვა, უჩინარი სახელი.

ეს წიგნი კი – ჩვენგან ერთ-ერთი მათგანისადმი გამოხატული მადლიერებისაა.

ოლესია თავაძე

კოსტიურინების გერბი
Герб Костюриных
Kostyurin's Heads

МАГИЯ СИНЕЙ СКАТЕРТИ

Трудно писать, особенно трудно о неприкосновенно дорогом. Трудно сбалансировать, достойно соблюсти меру между необходимым и желаемым. Тем более, если не приемлешь столь прижившийся у нас стиль, обрамлять имена и деяния семейными подробностями фотоархивов от истоков и до правнуков. Поэтому и было трудно решиться на «хвалебную оду» собственной матери, если бы не инициатива и поддержка сотрудников Государственного музея народного и прикладного искусства Грузии.

Александра Григорьевна Костюрина (1900-1978), чья биография вместила все ужасы советских лет и драматизм личной жизни, родилась на Украине, в Бердянске, в дворянской семье. Там же окончила гимназию благородных девиц, а впоследствии Московское Строгановское высшее художественное училище (мастерская П.И.Пашкова). Последующие годы Александра Григорьевна жила и работала в Ленинграде, судьбоносном для семьи Костюриных. Здесь, в городе-музее и в музеях города, происходило становление художницы. Здесь брат ее, Борис Костюрин состоялся как военный инженер, здесь во время Великой Отечественной войны был он одним из командовавших Ладожской «Дорогой жизни». Сюда, в блокадный Ленинград, не вынеся жизни вне любимого города, из эвакуации вернулась мать Александры Григорьевны – Прасковья Львовна Гончарова, здесь же погибла и похоронена в братской могиле. Этим, и не только этим, связаны Костюрины с великим городом...

И если бы не замужество (в 1936 г. за профессором биологии Пименом Тавадзе), грузинская фамилия, и «жизнь в провинции у моря», Бог весть, какие еще испытания могли бы ей быть посланы. А здесь, в Тбилиси, в течение многих лет работала Александра Костюрина-Тавадзе художником на шелкоткацкой фабрике и в Музее народного и прикладного искусства. Годы в Грузии – это годы приобщения к грузинской культуре, восторженность грузинской письменностью, имеретинским деревянным зодчеством, хевсурской одеждой, тушинскими коврами, вышивкой, рукотворной утварью и синей скатертью.

Синяя скатерть, со временем стала профессиональным занятием Александры Григорьевны и её символическим оберегом. Созданные ею с почитанием грузинской традиции синие скатерти, соседствуют

ა. კოსტიურინა. გიმნაზიისდროინდელი ფოტო
A. Kostyurina. Фото гимназических лет
A. Kostyurina at the classical gymnasium

с авторскими многоцветными вариациями, а исполненные на шелку в сложнейшей технике свободной росписи жанровые композиции, преодолев народность, сегодня воспринимаются как уникальный артефакт. Эти работы сохранились и поныне хранятся в фондах музея. И это происходило в те времена, когда художественные традиции угасали, и когда синие скатерти рисовали, да и трапезничали за ними, немногие...

ა. კოსტიურინა უფროს ქალიშვილთან
A. Kostyurina со старшей дочерью
A. Kostyurina with eldest daughter

Наследие Александры Костюриной-Тавадзе невелико: всё, что осталось от пожаров и гонений. Но окидывая взглядом её работы, будь то синие скатерти или букеты, рисованные, похоже, с тоской по первой своей родине – этот пасторальный, девственно чистый мир, чувствуешь безмятежную радость жизни и диву даешься – как могла Александра Григорьевна, пережив «голодомор», блокаду Ленинграда, живя с пожизненным, леденящим страхом за свое дворянское происхождение, сохранить душевное равновесие и солнечное тепло, которое излучают все её работы.

Так, в те времена, когда многое сознательно истреблялось, многие русские и не русские, нашедшие приют в маленькой Грузии, волей или неволью, своим служением отдали дань гостеприимству и внесли неизмеримую лепту в сокровищницу грузинской культуры. Скольким, в свою очередь, мы признательны, сколько их было, сколько имен, не перечесть – Лансере, Шарлемань, Гагарин, Сабинин, Овчинников, Щербатова-Шевякова, Шухаев, Краснов, Млокосевич... и сколько других, безвестных.

И пусть эта книга будет ответной благодарностью и поклоном одной из них.

Олеся Тавадзе

MAGIC OF BLUE TABLECLOTH

It is really hard to write about inviolably precious things. It is hard to walk the straight line and to keep a balance between the compulsory and the desirable. It is even harder to do, if you do not share the popular tendency among our folk-family photos and stories, from the time immemorial down to great grandchildren, attached to the artist's name and work. Therefore, I would not dare to praise my mother, if there was no initiative and encouragement from the management of the State Museum of Georgian Folk and Applied Art.

Alexandra Kostyurina (1900-1978), who went through all the turmoil of Soviet life, was born in Berdiansk, Ukraine, in the family of nobility. She graduated from the Noble Women's Gymnasium and went on studying at Moscow Stroganov Higher Art School (the Studio of P.I. Pashkov). Later, Alexandra Kostyurina lived and led her creative artistic life in Leningrad, a fatal city for the Kostyurin family. There, in that very city-museum and in the museums of the city, she was formed as an artist. There her brother, Boris Kostyurin became a military engineer, and turned out as one of the commanders of Lagoda's 'Life Road' during the Second World War. Alexandra's mother, Praskovya Goncharova found the evacuation from her beloved city unbearable and returned to the besieged Leningrad. She died there and was buried in a common grave. These and other facts tighten the bonds between the Kostyuriurins and the great city.

Had not she been married in Georgia (to professor of biology, Pimen Tavadze in 1936), and had not she taken Georgian surname and lived a life there, God only knows what other sufferings she might have faced... And here, in Tbilisi, Alexandra Kostyurina-Tavadze worked as a painter for a long time at Silk Factory and at the Museum of Folk and Applied Art. The years spent in Georgia are full of her strive for knowledge of Georgian culture, and admiration for its alphabet, Imeretian Oda-house, Khevsurian embroidery and jewellery, Tushetian Kilims and rugs, handmade crafts, blue tablecloth.

Blue tablecloth turned into a professional interest and certain patron talisman of the artist. Enchanted by this very piece of art, Alexandra created numerous tablecloths in the best traditions of Georgian craftwork, and some in free artistic variations, making them more colourful and complex. But her elaborate, technically refined compositions in batik went far beyond the norms of the genre and have remained as rare examples of artefact in the museums. Those were the very years when the tradition was threatened to vanish and disappear. In

მეუღლე სთან, პიმენ თავაძესთან ერთად
A. Костюрина-Тавадзе с мужем Пименом Тавадзе
A. Kostyurina-Tavadze with husband Pimen Tavadze

ა. კოსტიურინა-თავაძე ქართულ ჩოხაში
A. Костюрина-Тавадзе в грузинской чохе
A. Kostyurina-Tavadze wearing georgian Chokha

those days very few could make an effort to paint blue tablecloth and have a feast on it...

Creative heritage of Alexandra Kostyurina-Tavadze is not vast – we have only those artefacts that have survived fires and repressions, that have been preserved in the Museum of Folk and Applied Art, and that were kept in the families of her children. However, while looking through her artistic work (batik, watercolours, sketches, portraits, naïve flowers) you feel pastoral serenity and wonder, how could a female artist, horrified by the secret of her noble origin, who outlived ‘Golodomor’ and Leningrad blockade, keep inner balance and that warm, sunny perception of life which is radiated from every piece of her art.

In those days of destruction and terror, quite a few Russians and non-Russians found asylum in little Georgia, and willy-nilly, paid priceless contribution as a sign of gratitude to its culture. Lanceray, Charleman, Gagarin, Sabinin, Ovchinnikov, Sherbatova-Sheviakova, Shukhaev, Krasnov, Mlokosevich... and numerous other invisible names. How can we pay tribute to them?!

And this book is an expression of our gratitude to one of them.

Olesya Tavadze

ა. კოსტიურინა-თავაძე უმცროს ქალიშვილთან
A. Костюрина-Тавадзе с младшей дочерью
A. Kostyurina-Tavadze with younger daughter

დეკორატიულ-გამოყენებითი ხელოვნება ფართო მცნებაა და არაერთ სფეროს მოიცავს, სადაც შემოქმედს თავისი ნიჭისა და შესაძლებლობების გამოვლენაში სრული თავისუფლება ეძლევა. შემოქმედება მხატვრისა, რომელსაც ეს ალბომი ეძლევა, ასევე მრავალფეროვანი, მრავალჟანრული და ძალზე საინტერესოა: ნახატების მომზიბლავი „ნაივი“ მეზობლობს უზადო ტექნიკით შესრულებულ ქსოვილებთან და ეს ყველაფერი ერთად, ქმნის მის მიერ დანახულ, მხატვრული აღქმის სინრფელით გამორჩეულ, ფერადოვან სამყაროს.

მხატვარ ალექსანდრა კოსტიურიან-თავაძის შემოქმედებითი დანატოვარი (ლურჯი სუფრები, აბრეშუმის ქსოვილზე თავისუფალი ტექნიკით შესრულებული კომპოზიციები, აკვარელსა და ფანქარში შესრულებული თაიგულები, პორტრეტები, ესკიზები, ჩანახატები) რამდენიმე მიმართულებით შეიძლება განვიხილოთ: ქსოვილისათვის შექმნილი ესკიზები თავისთავად ერთ დიდ საინტერესო სფეროს წარმოადგენს. აკვარელში შესრულებული ულამაზესი თაიგულებიც კი დეკორირებული ქსოვილისათვის მომზადებულ ორნამენტს მოგვაგონებს.

რაც შეეხება ლურჯი სუფრის მოტივებს, ეს თემა მხატვრის შემოქმედებაში განსაკუთრებით საინტერესოაა წარმოდგენილი. მოტივები, რომელიც უძველესი ქართული ლურჯი სუფრებიდანაა აღებული, ქ-ნ ალექსანდრას მისეულად აქვს გადატანილი ქსოვილზე და ლურჯი სუფრის ბეჭდვის ტექნოლოგიურ პროცესს ერწყმის მისეული რბილი, თბილი აქცენტები ამ ურთულეს დეკორატიულ ვარიაციებში.

ცალკე თემადაა განსახილველი სიუჟეტური კომპოზიციები, რომელშიც მხატვრის ცხოვრების საბჭოური პერიოდის ყოფაა ასახული: აქ თითქოს ბავშვური, მიამიტური განცდით აღქმულ სამყაროში გადავყევართ. მხატვრის ბიოგრაფია ორი ქვეყნის დიდ კულტურასთანაა ნაზიარები და ცხადია, ეს მის შემოქმედებაში აისახა: უკრაინაში დაბადებული, შემოქმედებითად რუსეთში ჩამოყალიბებული და შემდგომ საქართველოში მცხოვრები ადამიანის ხელოვნება ალბათ არ შეიძლება ერთფეროვანი, მოსაწყენი და უინტერესო ყოფილიყო.

ქ-ნ ალექსანდრას ნამუშევრებში, სწორედ ეს ორი სამყარო თანაარსებობს – რუსული ხელოვნების გავლენით, მკაფიო ფერადოვნებით აჟღერებული დეკორი და ქართული ტრადიციისათვის დამახასიათებელი, დამჯდარი, რბილი კოლორიტით შექმნილი ხელოვნების ნიმუშები. მის შემოქმედებას თანსდევს სიყვარული, პატივისცემა და მონინება ამ კულტურებისადმი, იმ სილამაზისადმი, რომელიც მისი ყველა ნამუშევრიდან ასხივებს.

იზოლდა მელიქიშვილი
ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი

ავტოპორტრეტი. ქაღალდი, ფანქარი, 20x15. 1923.
Автопортрет. Бумага, карандаш
Self-portrait. Pencil on paper.

ავტოპორტრეტი. ქაღალდი, ფანქარი, 20x17. 1923.
Автопортрет. Бумага, карандаш
Self- portrait. Pencil on paper.

Декоративно-прикладное искусство понятие растяжимое, вмещающее разные жанры и дающее художнику полную свободу творческого выбора и самовыражения. Творчество художницы, которой этот каталог посвящается, также разнообразно и многогранно: трогательный «наив» рисунков соседствует с безупречной техникой росписи тканей, и всё это вместе создаёт мир искренний и цветистый.

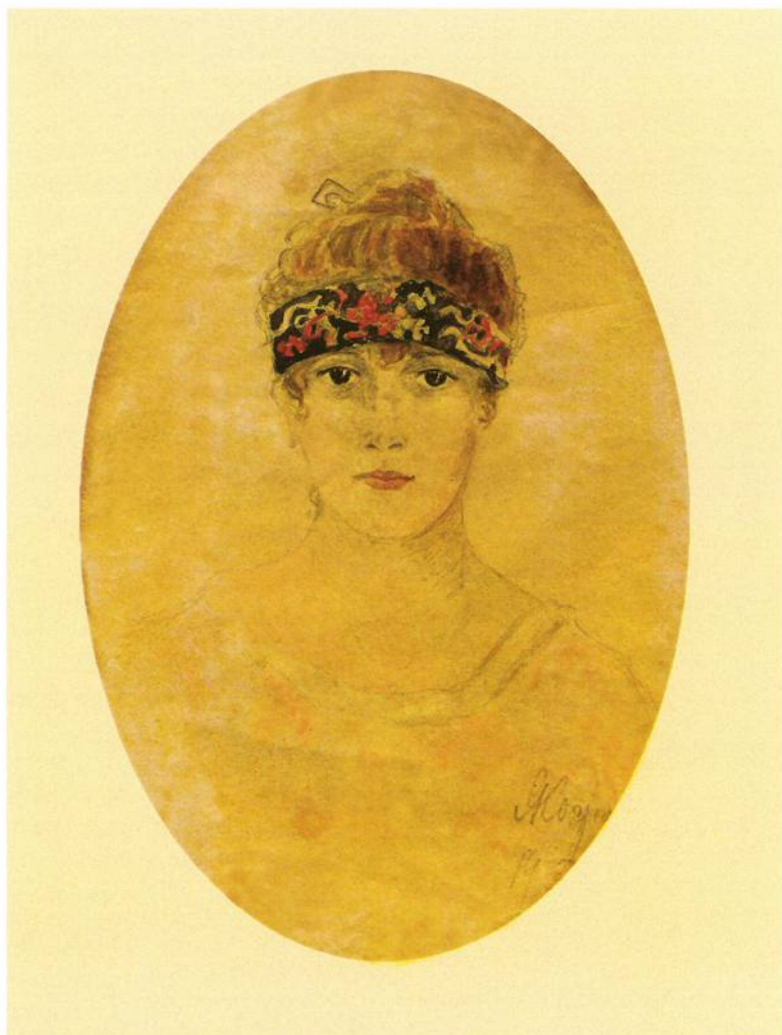
Творческое наследие Александры Григорьевны Костюриной-Тавадзе (синие скатерти, композиции на шелку исполненные в технике свободной росписи, акварельные букеты цветов, портреты, эскизы, зарисовки) может рассматриваться в разных ракурсах: эскизы созданные для росписи тканей это одна из сфер, в которой даже пленительные вариации букетов воспринимаются как декоративный орнамент.

Что касается мотивов синей скатерти, эта тема в творчестве художницы представлена особо интересно. Рисуя синие скатерти с древнейшими грузинскими элементами, Александра Григорьевна совместила традиционную технологию печати с авторскими тёплыми, мягкими акцентами, создавая сложные орнаментальные вариации.

Отдельная тема рассмотрения – сюжетные композиции. Виртуозно исполненные на шелку панно, тематически полярные – от трудовых будней до военных эпизодов – и на этот раз не изменяют столь характерному для автора языку изобразительной пасторальности.

Биография художницы переплетена с высокой духовностью двух народов, и это не могло не отразиться в её творчестве. Родившись на Украине, творчески сформировавшись в России, живя в Грузии, вряд ли можно остаться однообразно-монотонным. Два мира сосуществуют в работах Александры Григорьевны – под влиянием русского искусства щедро проявленная многоцветность декора и характерный для грузинской традиции, сдержанный, мягкий колорит. Всё творчество яркой, самобытной художницы Александры Григорьевны Костюриной-Тавадзе пронизано искренностью, почтением и любовью к двум родным для неё культурам и к красоте, которую излучают все её работы.

Изоolda Меликишвили,
доктор искусствоведения

ავტოპორტრეტი თავსამკულით. ქალაქი, აკვარელი, 17x13. 1920
Автопортрет с ободком. Бумага, акварель
Self-portrait with the Rim. Watercolor on paper

Decorative-applied arts is a wide concept that includes numerous genres, which provide an artist with total freedom in terms of artistic choice and self-expression. The creative work of the painter, whom this album is dedicated to, is also diverse and multifaceted: moving naiveté of paintings comes together with technically refined fabrics, and the combination creates a colourful world, surrounded by perceptual and self-reflexive sincerity.

The artistic heritage of Alexandra Kostyurina-Tavadze (blue tablecloths, the compositions on silk fabric, based on free technique; watercolours and still-lives, portraits, sketches, drawings) could be viewed in several ways: sketches for fabrics is one of the spheres where even watercolour variations of still-lives are perceived as a decorative ornament.

As for motives of blue tablecloth, it represents the most exciting theme in the artist's work. Alexandra Kostyurina interpreted the oldest motives of Georgian tablecloths in her own way and the technological process of printing these blue tablecloths is accompanied by her soft, warm accents in these complex decorative variations.

Another interesting topic involves compositions reflecting the Soviet period of the artist's life: she recreates a lovingly transfigured world, in a fairy-tale-like manner. The artist's life was intertwined with two spiritual discourses belonging to two different nations and this is inevitably reflected in her work: born in Ukraine, formed as an artist in Russia and, then, married in Georgia, her artistic work could not be boring or monotonous.

In Alexandra Kostyurina-Tavadze's art, these very two worlds coexist – the distinctly colourful décor influenced by the Russian art and the well-set, soft colours of the traditional Georgian art. Her artistic work is accompanied by genuine love, respect and reverence for these two cultures. The beauty radiating from each piece of her work is testament to this.

Izolda Melikishvili
Ph.D in History of Art

გრაფიკა. ტექსტილი
ГРАФИКА. ТЕКСТИЛЬ
WORKS ON PAPER. TEXTILES

ნატურმორტი. ქაღალდი, აკვარელი, 21x30, 1936
 Натюрморт. Бумага, акварель
 Still Life. Watercolor on paper

ნატურმორტი. ქაღალდი, აკვარელი, 20x30, 1936
 Натюрморт. Бумага, акварель
 Still Life. Watercolor on paper

თაიგული ქობულეთის ალბომიდან. ქალღი, ფანქარი, 28x20, 1939
Букет из альбома – Кобулет. Бумага, карандаш
Bouquet – Kobuleti album. Pencil on paper

ქალიშვილი ბერეტით. ქაღალდი, ფანქარი, 47x34, 1951
Портрет дочери в берете. Бумага, карандаш
Portrait of a daughter with Beret. Pencil on paper

ქალიშვილის პორტრეტი. ქალაღი, აკვარელი, 36x25, 1953
Портрет дочери. Бумага, акварель
Daughter's Portrait. Watercolor on paper

გოგონები. ქალაღი, აკვარელი, 19x16, 1921
 Подружки. Бумага, акварель
 Girlfriends. Watercolor on paper

მეგობრები. მუყაო, ზეთი, 19x33
 Друзья. Картон, масло
 Friends. Oil on cardboard

დარაჯი. მუყაო, აკვარელი, გუაში, 54x70
 Сторож. Картон, акварель, гуашь
 Guard. Watercolor, gouache on cardboard

მამალი. ქალაღი, აკვარელი, 25x25, 1951
 Петух. Бумага, акварель
 Cock. Watercolor on paper

იეზის კონა. ქალაქი, ფანქარი, 21x29, 1925
Фиалки. Бумага, карандаш
Violets. Pencil on paper

ავტოპორტრეტი ბერეტით. ქალაქი, აკვარელი, 22x17, 1921
Автопортрет в берете. Бумага, акварель
Self-portrait wearing beret. Watercolor on paper

მინდვრის ყვავილები მოხატულ სურამში. ქალაქი, აკვარელი, 43x30
Полевые цветы в расписанном кувшине. Бумага, акварель
Field Flowers in a painted Jug. Watercolor on paper

ყვავილები. ქაღალდი, აკვარელი, 39x29, 1955
 Цветы. Бумага, акварель
 Flowers. Watercolor on paper

ქსოვილის მოსახატი მოტივები. ქაღალდი, აკვარელი, 19x26
 Мотивы для росписи ткани. Бумага, акварель
 Pattern designs for fabrics. Watercolor on paper

თაიგული ქობულეთის ალბომიდან. ქალაქი, ფანქარი, 28x20, 1939
Букет из альбома – Кобулет. Бумага, карандаш
Bouquet – Kobuleti album. Pencil on paper

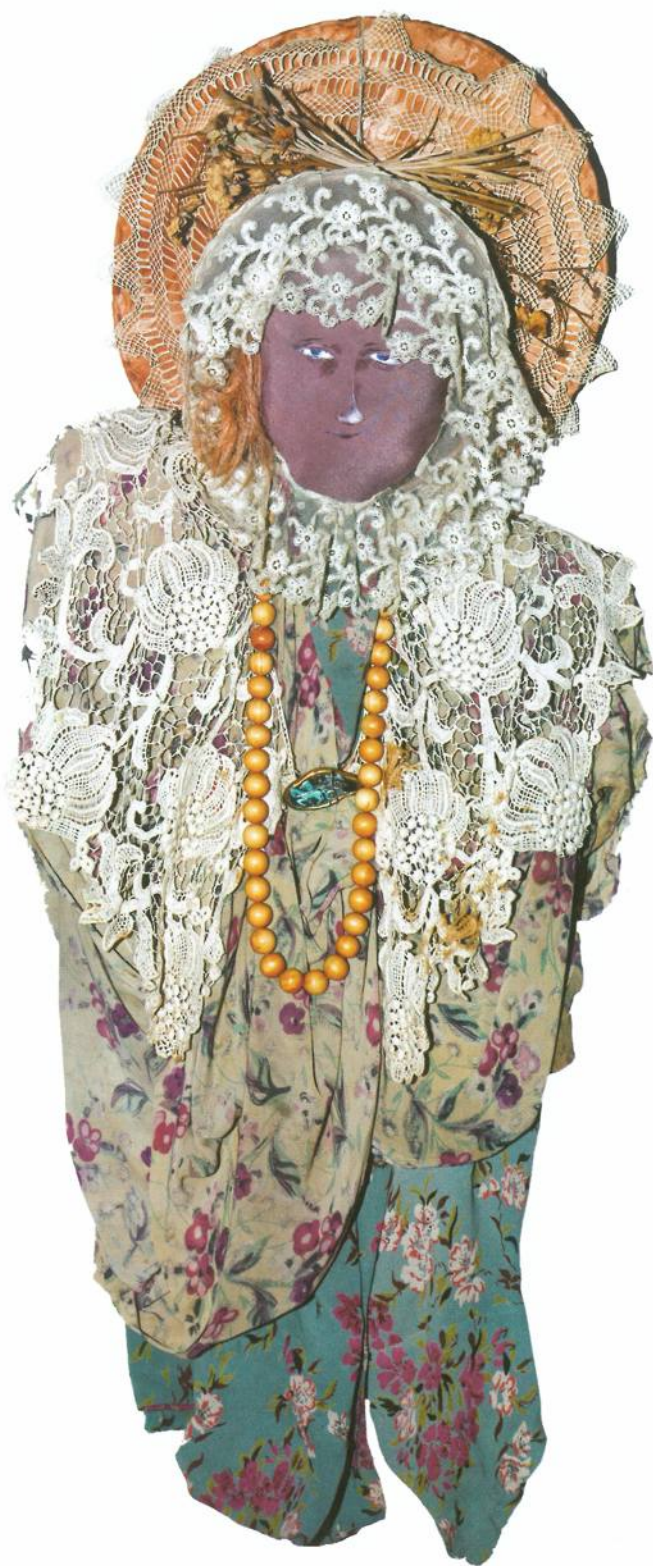

თავისუფალი ქობულეთის ალბომიდან. ქალაქი, ფანქარი, 30x20, 1939
 Букет из альбома – Кобулету. Бумага, карандаш
 Bouquet – Kobuleti album. Pencil on paper

თოჯინები. გამოყენებულია ა. კოსტიურინა-თავაძის ესკიზებით შესრულებული ფაბრიკული აბრეშუმის ქსოვილი
 Куклы одетые в фабричный шелк исполненный по эскизам А. Костюриной-Тавадзе
 A handmade dolls dressed in a factory produces silk designed by A. Kostyurina-Tavadze

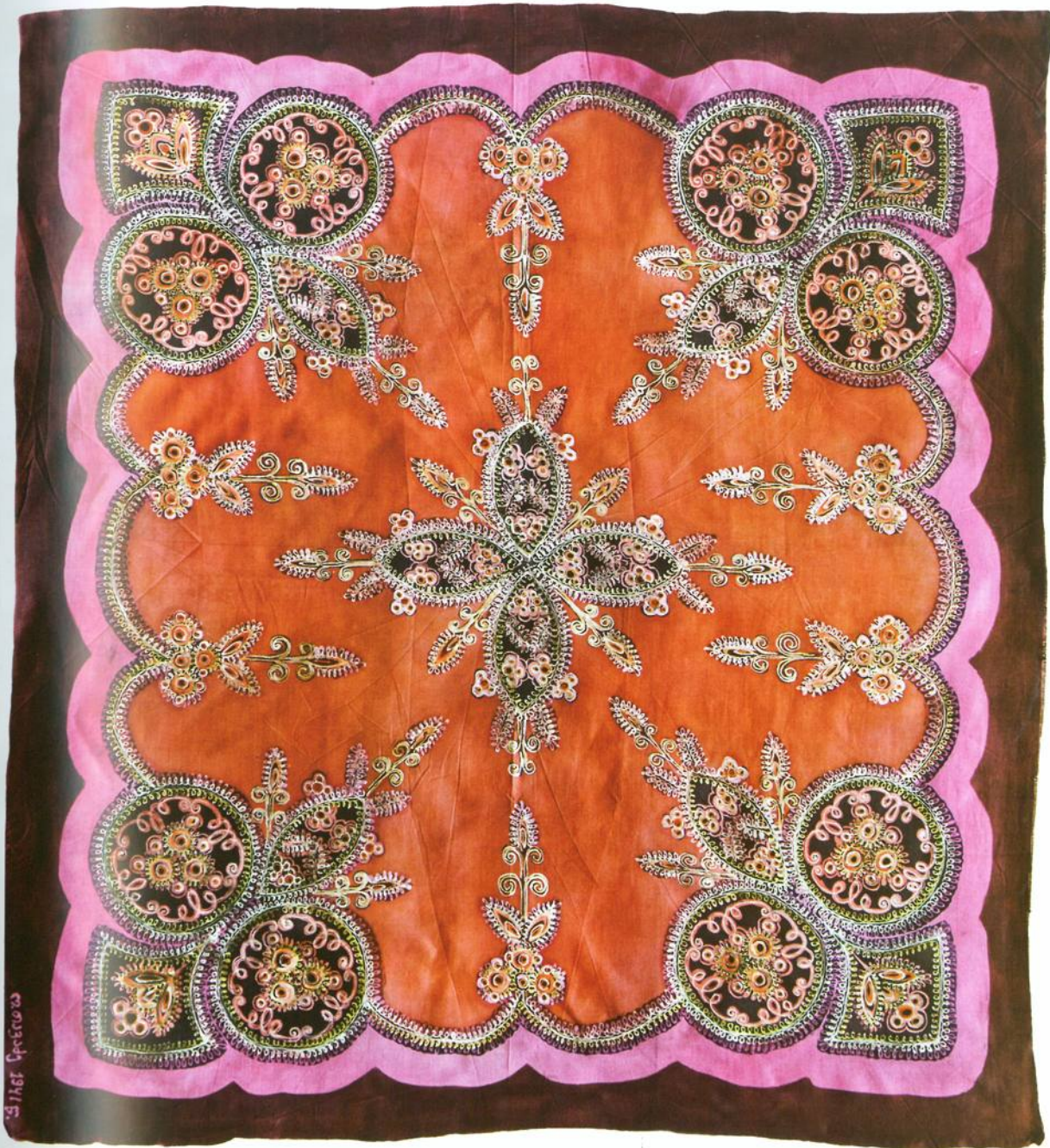
თაიგული ქობულეთის ალბომიდან. ქალაქი, ფანქარი, 30x20, 1939
Букет из альбома – Кобулет. Бумага, карандаш
Bouquet – Kobuleti album. Pencil on paper

თავსაფარი. აბრეშუმის, ბატიკა, 90x90, 1937. სგმ №2304
Косынка. Шелк, батика
Scarf. Batik, silk

თაყაიძე. აბრეშუმი, ბატიკა, 90x99, 1940. სგმ №2270
 Косынка. Шелк, батика
 Scarf. Batik, silk

თავსაფარი. აბრეშუმი, ბატიკა, 90x98, 1941. სკმ №2269
 Косынка. Шелк, батика
 Scarf. Batik, silk

სუფრა. აბრეშუმი, ბატিকা, 145x103, 1948.
Скатерть. Шелк, батика. Tablecloth. Batik, silk

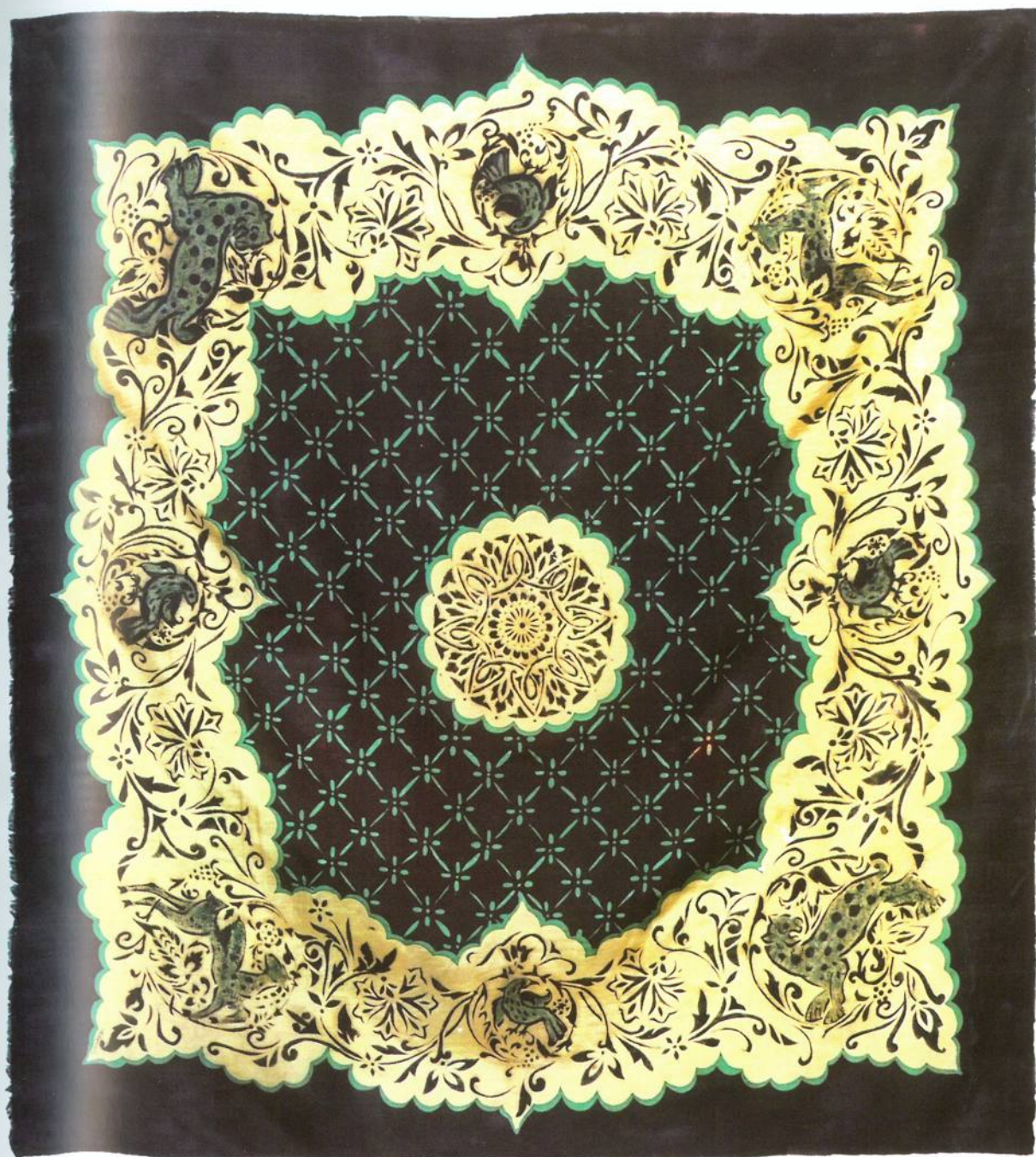

სუფრა. აბრეშუმის ბატიკა, 103x149, 1939. სგპ №2362
Скатерть. Шелк, батика. Tablecloth. Batik, silk

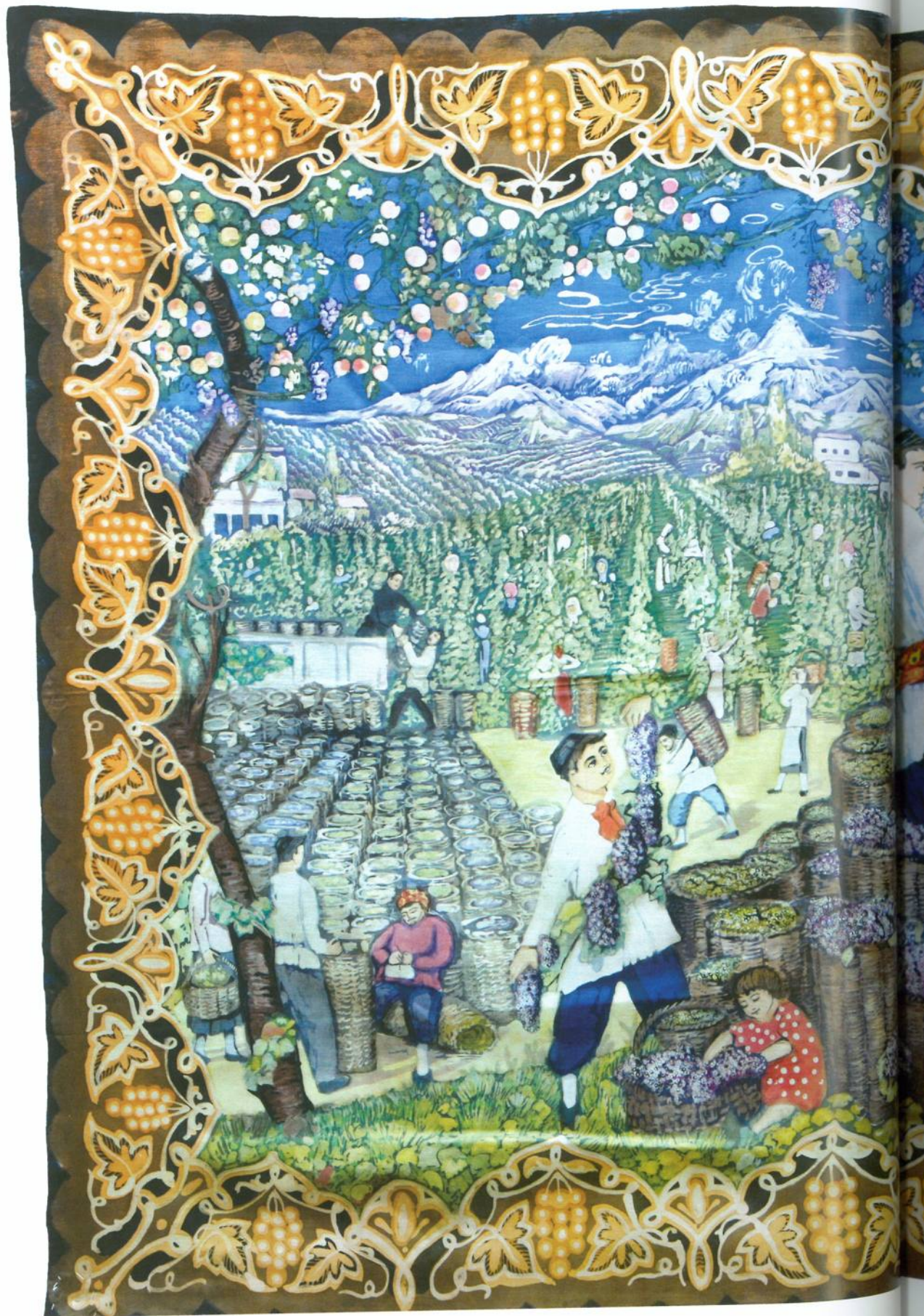

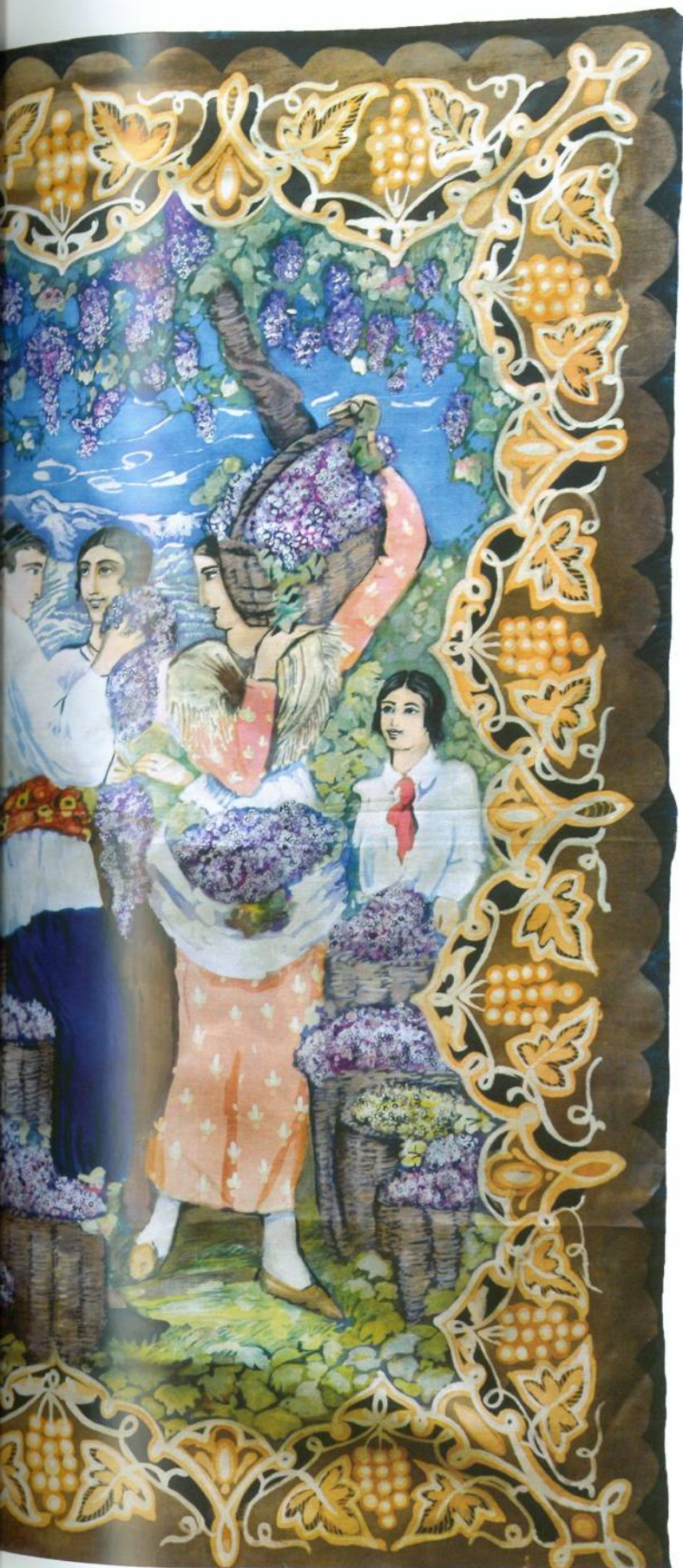

სუფრა. აბრეშუმი, ბატিকা, 90x90, 1938. ს.გ.მ. №1874
Скатерть. Шелк, батика
Tablecloth. Batik, silk

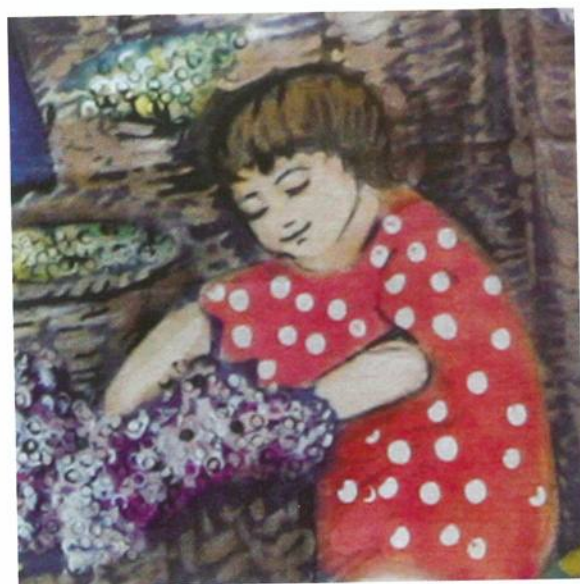

სუფრა. აბრეშუმი, ბატიკა, 97x97, 1937. სგმ №2095
Косынка. Шелк, батика
Scarf. Batik, silk

პანო. აბრეშუმი, ბატিকা
Панно. Шелк, батика.
Wallhanging. Batik, silk
90x112, 1939. სგმ № 2257

ფრაგმენტები. პანო. აბრეშუმი, ბატიკა
 Фрагменты. Панно. Шелк, батика.
 Details. Wallhanging. Batik, silk
 90x112, 1939. სგპ № 2257

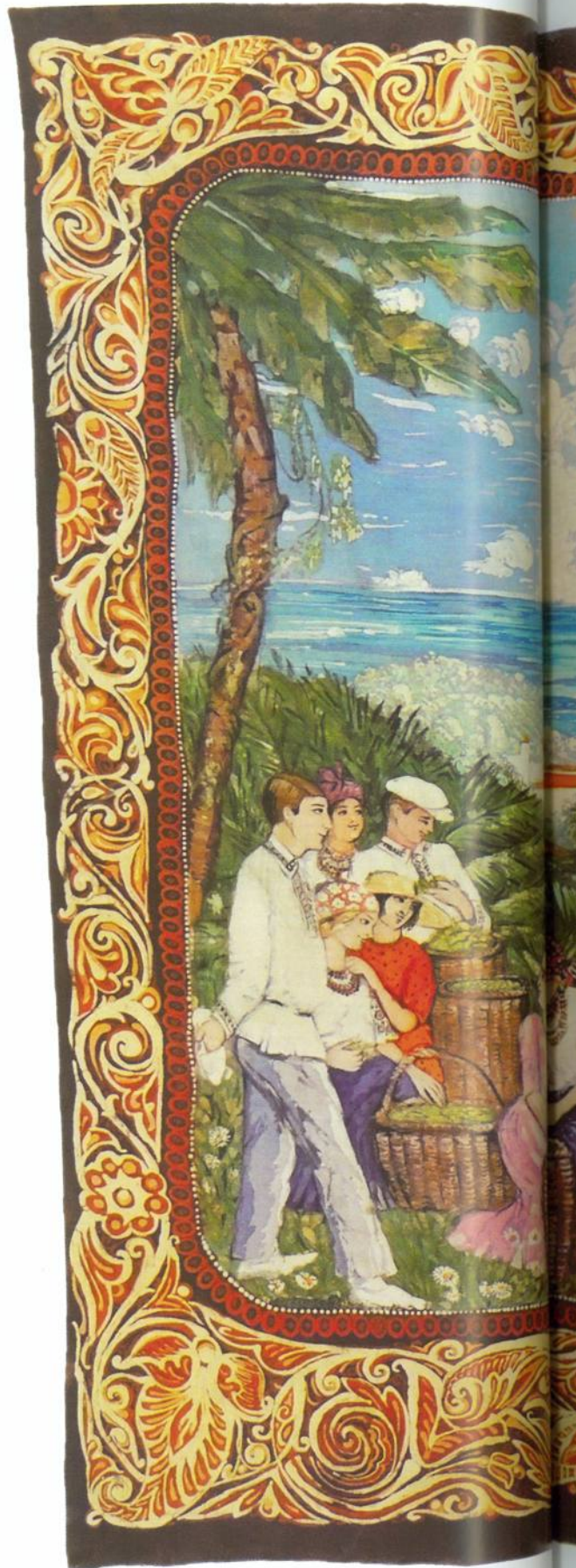
პანო. აბრეშუმი, ბატიკა, 99x122, 1941. სგმ №2283
 Панно. Шелк, батика. Wallhanging. Batik, silk

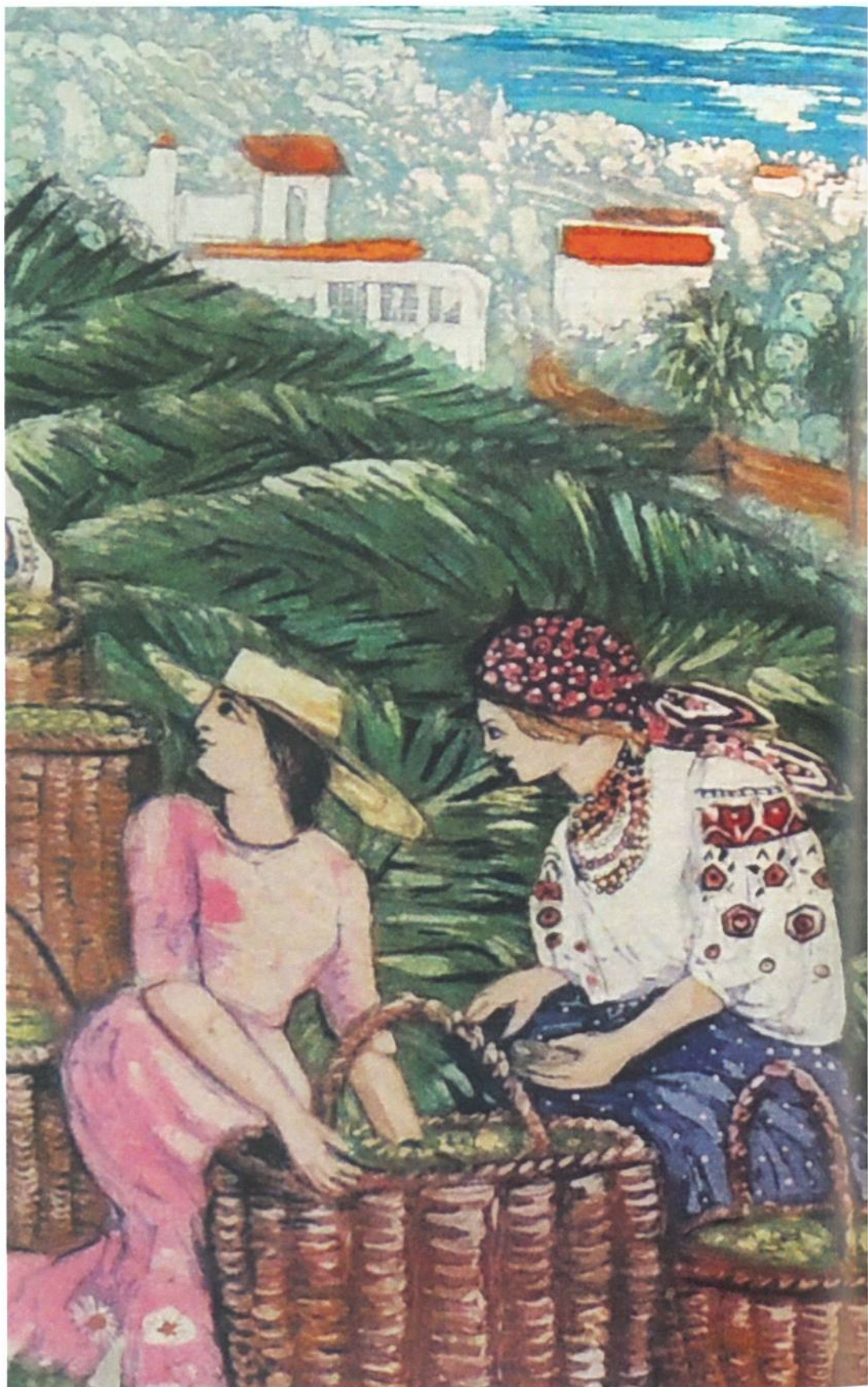
ფრაგმენტები. პანო. აბრეშუმი, ბატიკა,
Фрагменты. Панно. Шелк, батика.
Details. Wallhanging. Batik, silk
99x122, 1941. სგმ №2283

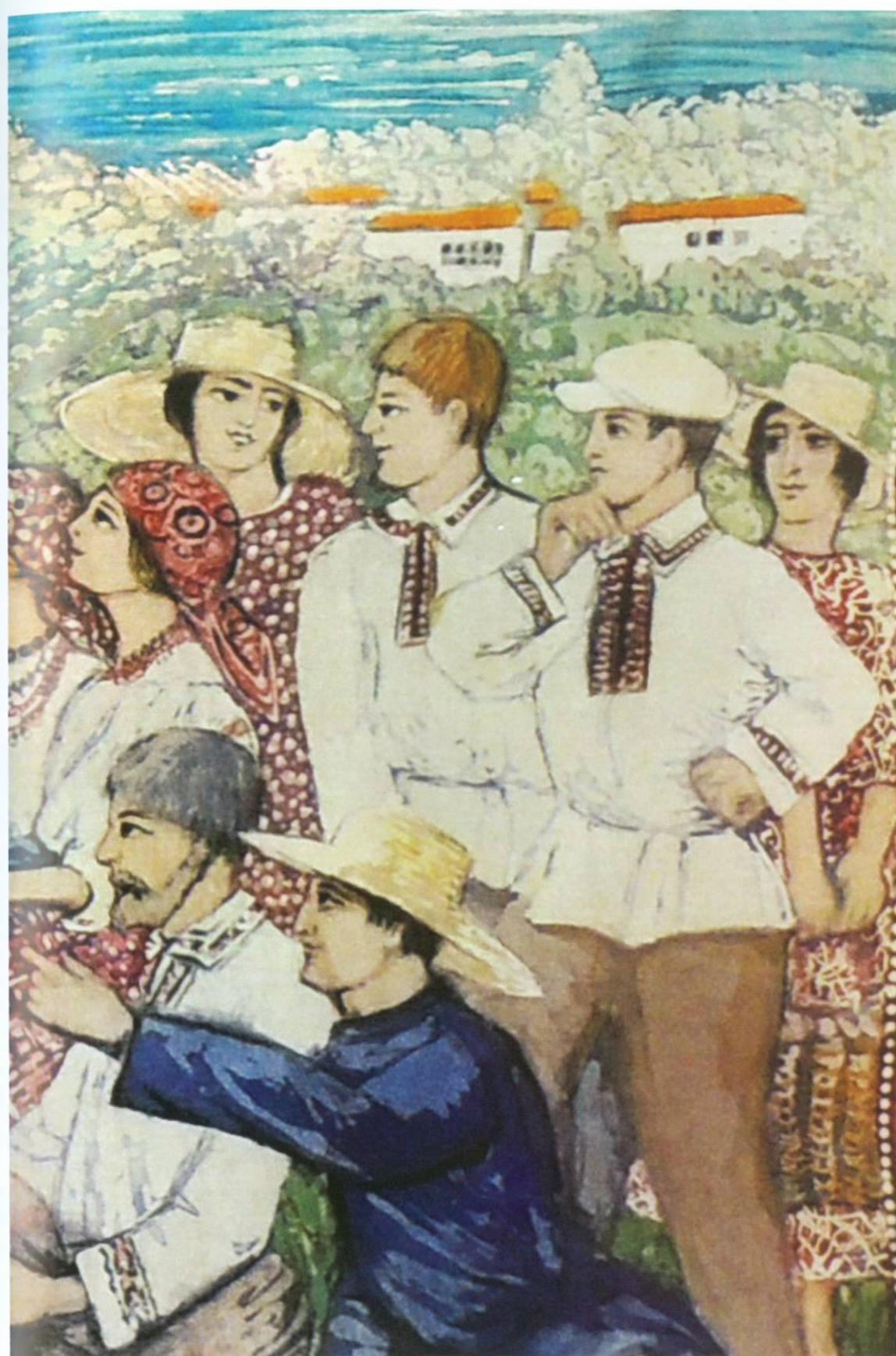

პანო. აბრეშუმის ბატিকা 90x112, 1939. ს.გ.მ. №2257
Панно. Шелк, батика. Walhanging. Batik, silk

ფრაგმენტები. პანო. აბრეშუმი, ბატিকা 90x112, 1939. ს.გ.მ. №2257
 Фрагменты. Панно. Шелк, батика. Details. Walhanging. Batik, silk

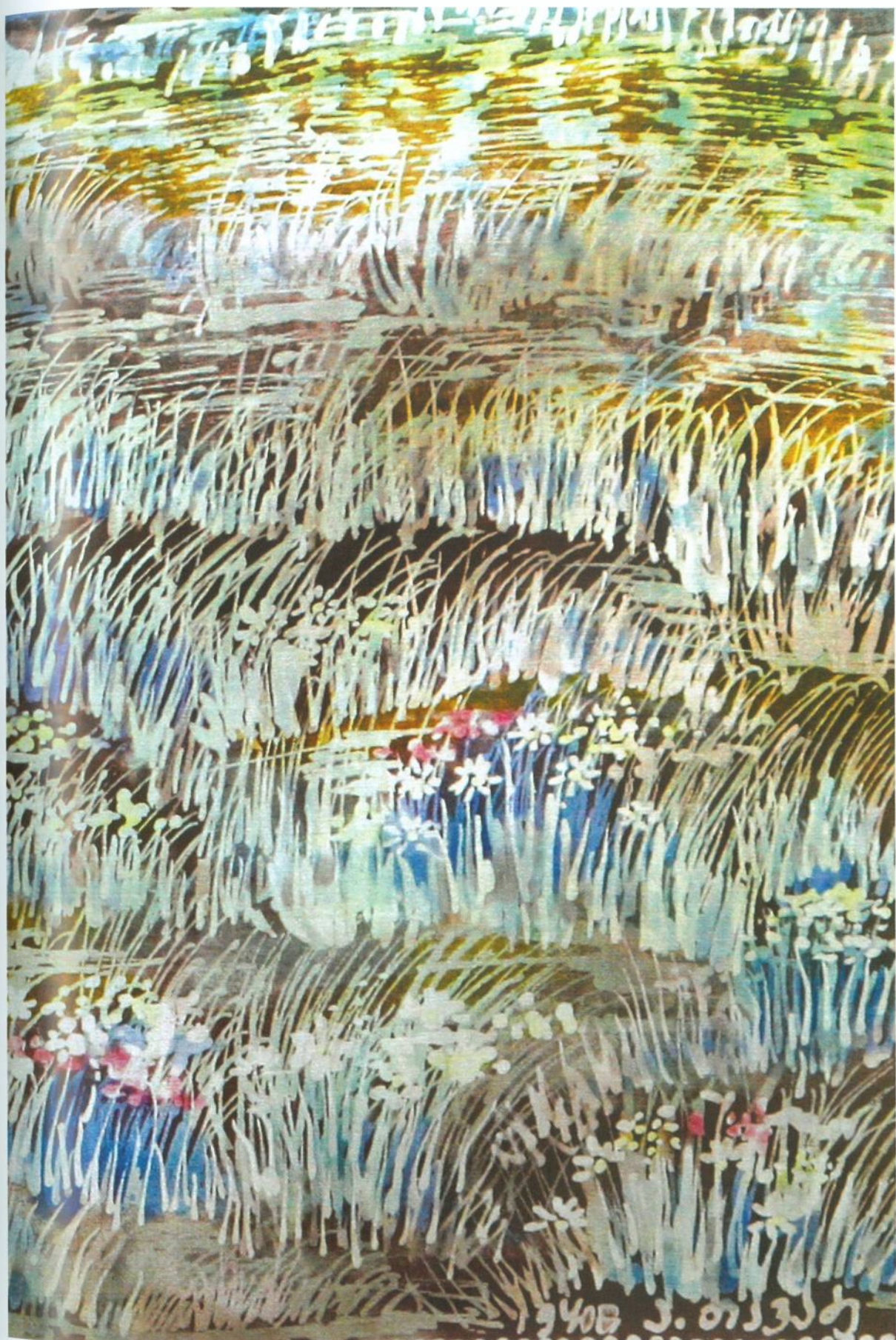

პანო. აპრემუმი, ბატიკა, 93x75, 1940. სგმ №2267
Панно. Шелк, батики. Walhanging. Batik, silk

ფრაგმენტები. პანო. აბრეშუმი, ბატიკა, 93x75, 1940. სგმ №2267
 Фрагменты. Панно. Шелк, батика. Details. Wallhanging. Batik, silk

პანო. აბრეშუბი, ბატიკა, 90x112, 1940. სგმ №2258
Панно. Шелк, батика. Wallhanging. Batik, silk

ფრაგმენტები. პანო. აბრეშუმი, ბატიკა,
Фрагменты. Панно. Шелк, батика.
Details. Wallhanging. Batik, silk
90x112, 1940. სკმ №2258

პანო. აბრეშუმის, ბატისა, 70x90, 1941 წგმ №2285
 Панно. Шелк, батика
 Wallhanging. Batik, silk

ფრაგმენტები. პანო. აბრეშუმში, ბატიკა
 Фрагменты. Панно. Шелк, батика
 Details. Wallhanging. Batik, silk
 70x90, 1941. სგმ №2285

ლურჯი სუფრა. აბრეშუმი, ბატიკა, 91x95, 1937. სკმ №2255
Синяя скатерть. Шелк, батика.
Blue tablecloth. Batik, silk

ლურჯი სუფრა. აბრეშუმი, ბატიკა, 90x93, 1937. სგმ №2060
 Синяя скатерть. Шелк, батика.
 Blue tablecloth. Batik, silk

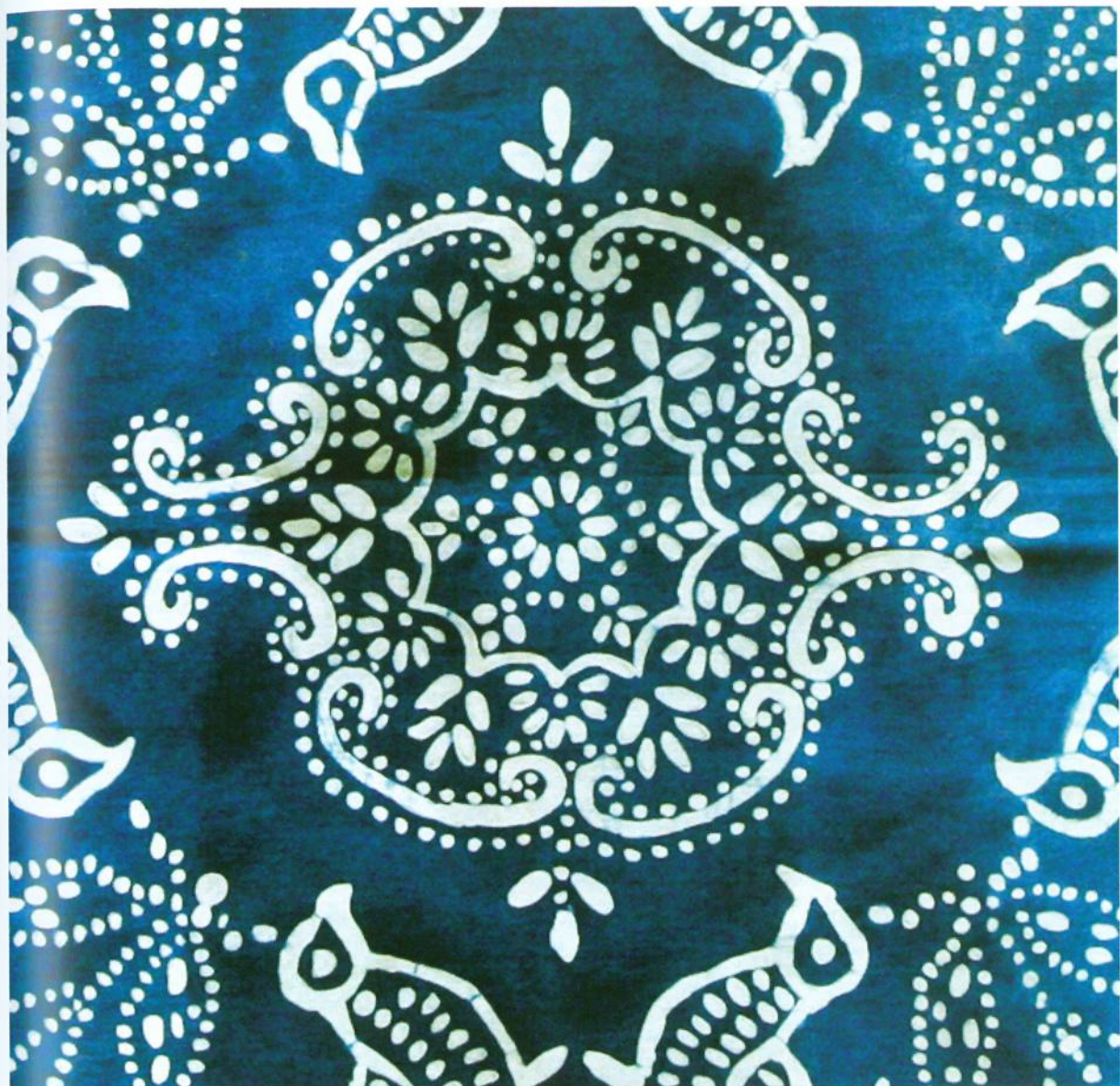

ლურჯი სუფრა. აბრეშუმი, ბატიკა, 119x92, 1939. ხგმ №2059
 Синяя скатерть. Шелк, батика. Blue Tablecloth. Batik, silk

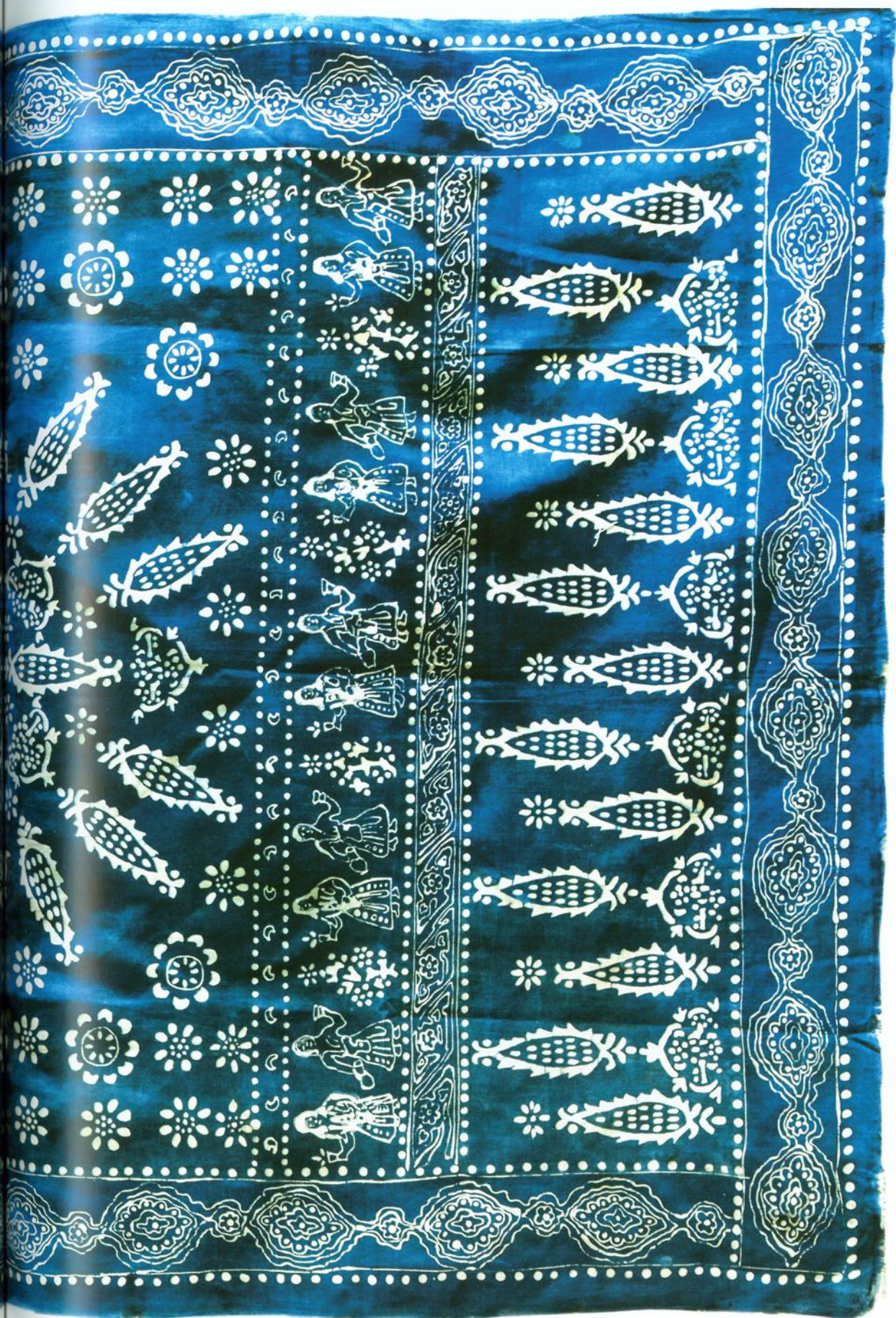
სუფრა. აბრეშუმის, ბატიკა, 90x90, 1940. სკმ №2272
Скатерть. Шелк, батика
Tablecloth. Batik, silk

ფრაგმენტი. ლურჯი სუფრა. აბრეშუმი, ბატიკა, 119x92, 1939. სკმ №2059
Фрагмент. Синяя скатерть. Деталь. Шелк, батика. Blue Tablecloth. Batik, silk

ლურჯი სუფრა. აბრეშუმი, ბატიკა, 130x91, 1939. სგმ №2279
 Синяя скатерть. Шелк, батика. Blue tablecloth. Batik, silk

ტახტის გადასაფარებელი. აბრეშუმი, ბატიკა, 93x115, 1940. სგმ №2275
 Покрывало. Шелк, батики
 Cover for Sofa. Batik, silk

თავსაფარი. აბრეშუმი, ბატიკა, 97x97, 1940. სკმ №2096
 Косынка. Шелк, батика
 Scarf. Batik, silk

თავსაფარი. აბრეშუმი, ბატიკა, 97x97, 1939. ხგმ №2096
 Косынка. Шелк, батика
 Scarf. Batik, silk

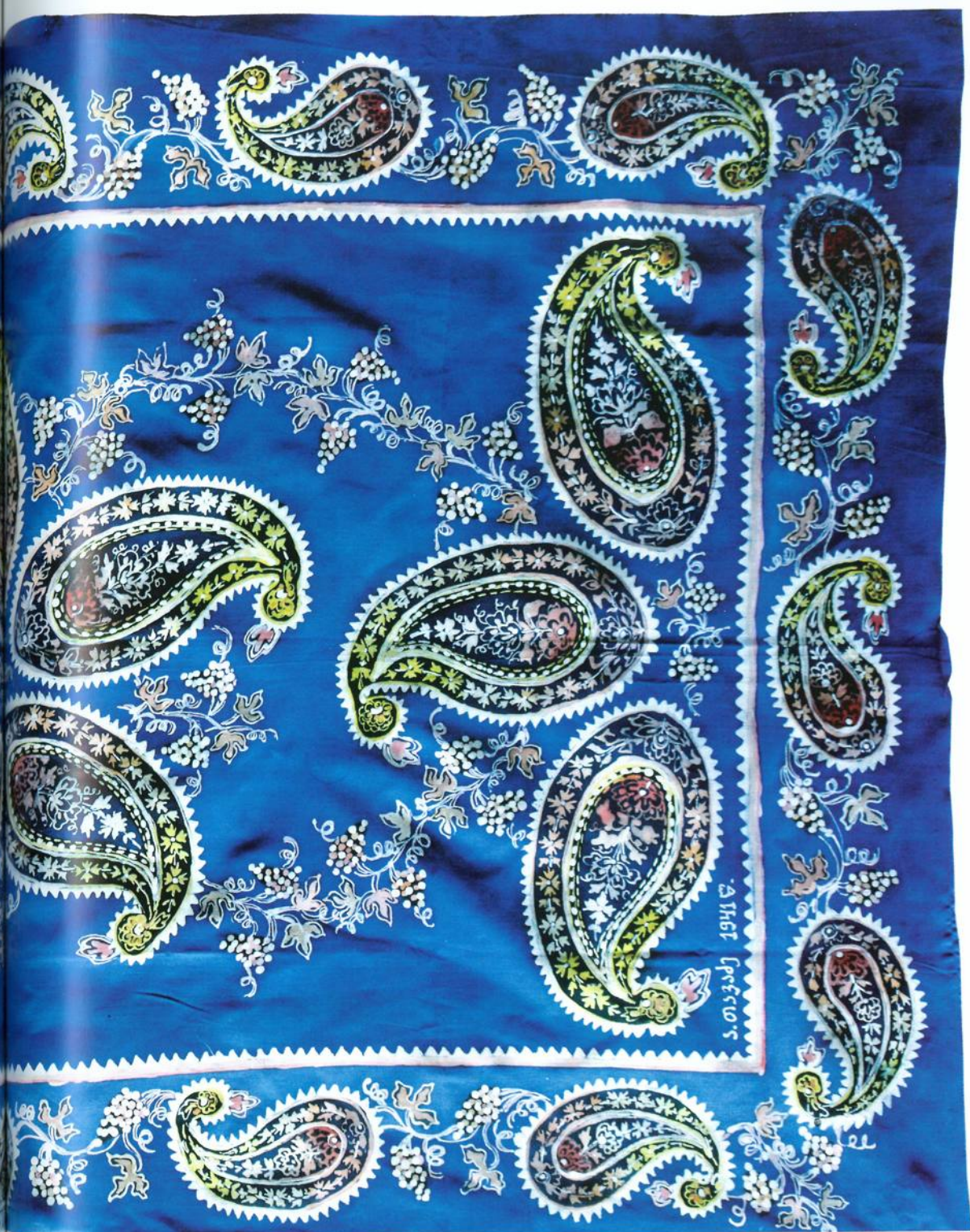

ლურჯი სუფრა. აბრეშუმი, ბატიკა. 130x90, 1940. ს.გ.პ. №2276
Синяя скатерть. Шелк, батика. Blue tablecloth. Batik, silk

სუფრა. აბრეშუმი, ბატიკა, 100x90, 1941 წგმ № 2284
 Скатерть. Шелк, батика
 Tablecloth. Batik, silk

س. ۵۱۳۳۰۵ ۱۹۴۱ ع.

სუფრა. აბრეშუმი, ბატიკა, 90x86, 1937. ხგმ №2268

Скатерть. Шелк, батика

Tablecloth. Batik, silk

სუფრა. აბრეშუმის, ბატის, 92x103, 1939. სგმ №2282
 Скатерть. Шелк, батика
 Tablecloth. Batik, silk

სუფრა. აბრეშუმის, ბატიკა, 118x97, 1939. ხემა № 2361
 Скатерть. Шелк, батика. Tablecloth. Batik, silk

სუფრა. აბრეშუმის, ბატიკა, 118x97, 1939. ხგმ №2361
Скатерть. Шелк, батика. Tablecloth. Batik, silk

დორი. აბრეშუმი, ბატიკა, 118x90, 1941. სგმ №2302
Покрывало. Шелк, батика. Cover. Batik, silk

موسسه ۱۳۴۱

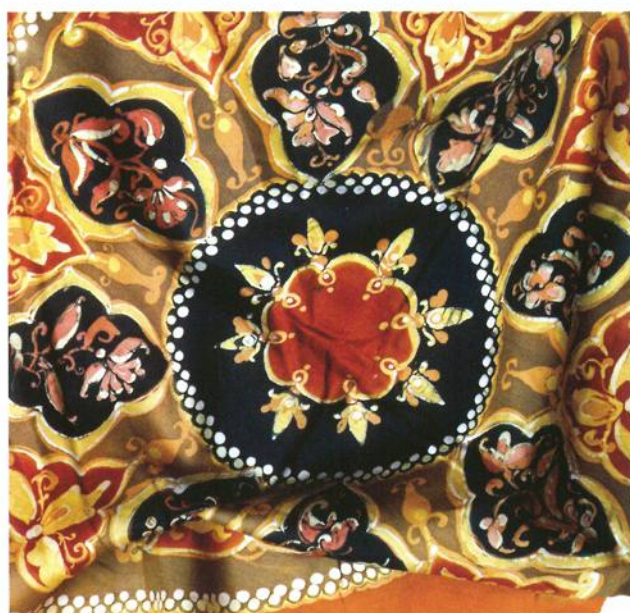
ფრაგმენტი. თაიგული „ფანტაზია“. ქაღალდი, აკვარელი, 55x40, 1950
 Фрагмент Букет „Фантазия“. Бумага, акварель
 Detail. Bouquet "Fantasy". Watercolor on paper

ქსოვილის მოსახატი მოტივები. ქალაქი, აკვარელი
 Мотивы для росписи ткани. Бумага, акварель
 Pattern designs for fabrics. Watercolor on paper

თოჯინა. გამოყენებულია საავტორო თავშეღების ნიმუშები. აბრეშუმი, ბატიკა
 Кукла. В одежде использованы косынки авторского исполнения. Шелк, батика
 A handmade doll dressed is a silk scarves samples. Batik, silk

ქსოვილის მოსახატი მოტივები. ქაღალდი, აკვარელი
 Мотивы для росписи ткани. Бумага, акварель
 Pattern designs for fabrics. Watercolor on paper

აიგული ვარდისფერ ფონზე. ქალაქი, აკვარელი, 41x31
Букет на розовом фоне. Бумага, акварель
Bouquet on the Pink Background. Watercolor on paper

სერიიდან „დეკორატიული ვარიაციები“. ქალაღი, აკვარელი, 48x36
Серия „Декоративные вариации“. Бумага, акварель
From the series "Decorative variations". Watercolor on paper

დიდი თაიგული კალათში. მუყაო, გუაში, 98x67, 1970
Большой букет в корзине. Картон, гуашь
Big Bouquet in a Basket. Gouache on cardboard

დიდი თაიგული. მუყაო, გუაში, 95x65, 1960.
Большой букет. Картон, гуашь
Big Bouquet. Gouache on cardboard

სერიიდან „დეკორატიული ვარიაციები“. ქალაქი, აკვარელი, 62x47
Серия „Декоративные вариации“. Бумага, акварель
From the series “Decorative variations”. Watercolor on paper

სერიიდან „დეკორატიული ვარიაციები“. ქალაქი, აკვარელი, 48x36
Серия „Декоративные вариации“. Бумага, акварель
From the series “Decorative variations”. Watercolor on paper

თავიულების ალბომიდან. ქალაღლი, აკვარელი, 41x30
 Букеты из альбома. Бумага, акварель
 From the albom – bouquets. Watercolor on paper

ყვავილები ქოთანში. ქალაქი, აკვარელი, 41x32
Цветы в горшке. Бумага, акварель
Flowers in the pot. Watercolor on paper

თაიგული „ფანტაზია“. ქალაქი, აკვარელი, 55x40, 1950
Букет „Фантазия“. Бумага, акварель
Bouquet „Fantasy“. Watercolor on paper

თაიგული პატარა კალთაში. ქაღალდი, აკვარელი, 47x34
Букет в маленькой корзине. Бумага, акварель
Bouquet in a small basket. Watercolor on paper

თაიგულუბის ალბომიდან. ქალაქი, აკვარელი, 48x34
 Букеты из альбома. Бумага, акварель
 From the album – bouquets. Watercolor on paper

თავიგული ყვითელ ლარნაკში. ქალაქი, ფანქარი, 48x35
Букет в желтой вазе. Бумага, карандаш
Bouquet in the yellow vase. Pencil on paper

სერიიდან „დეკორატიული ვარიაციები“. ქაღალდი, აკვარელი
Серия „Декоративные мотивы“. Бумага, акварель
From the series "Decorative variations". Watercolor on paper

ჭრელი თაიგული. ქალაქი, აპლიკაცია, 41x30
Пестрый букет. Бумага, аппликация
Motley Bouquet. Paper, applique

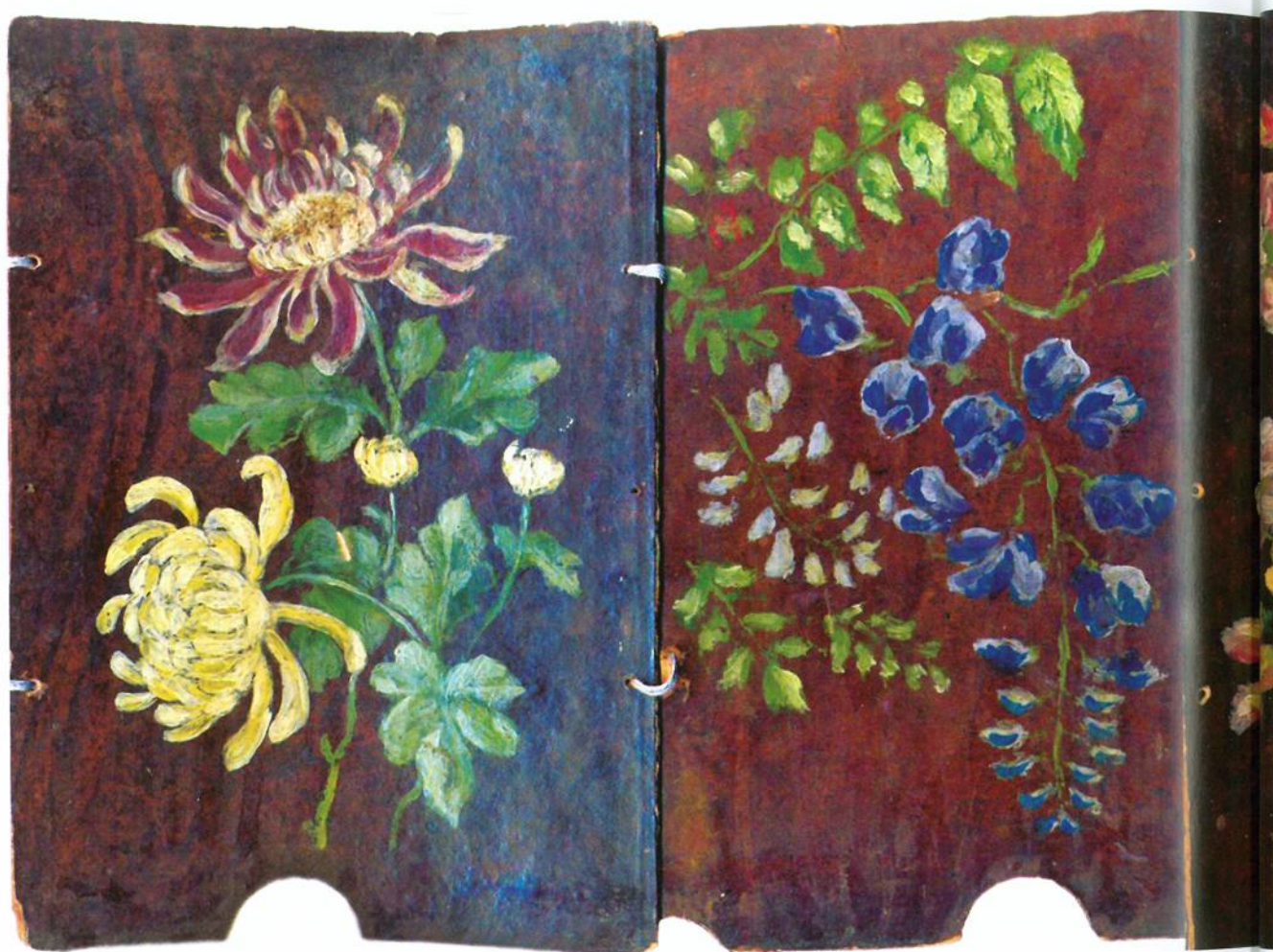
ჭრელი თაიგული. ქაღალდი, აპლიკაცია, 41x30
Пестрый букет. Бумага, аппликация
Motley Bouquet. Paper, applique

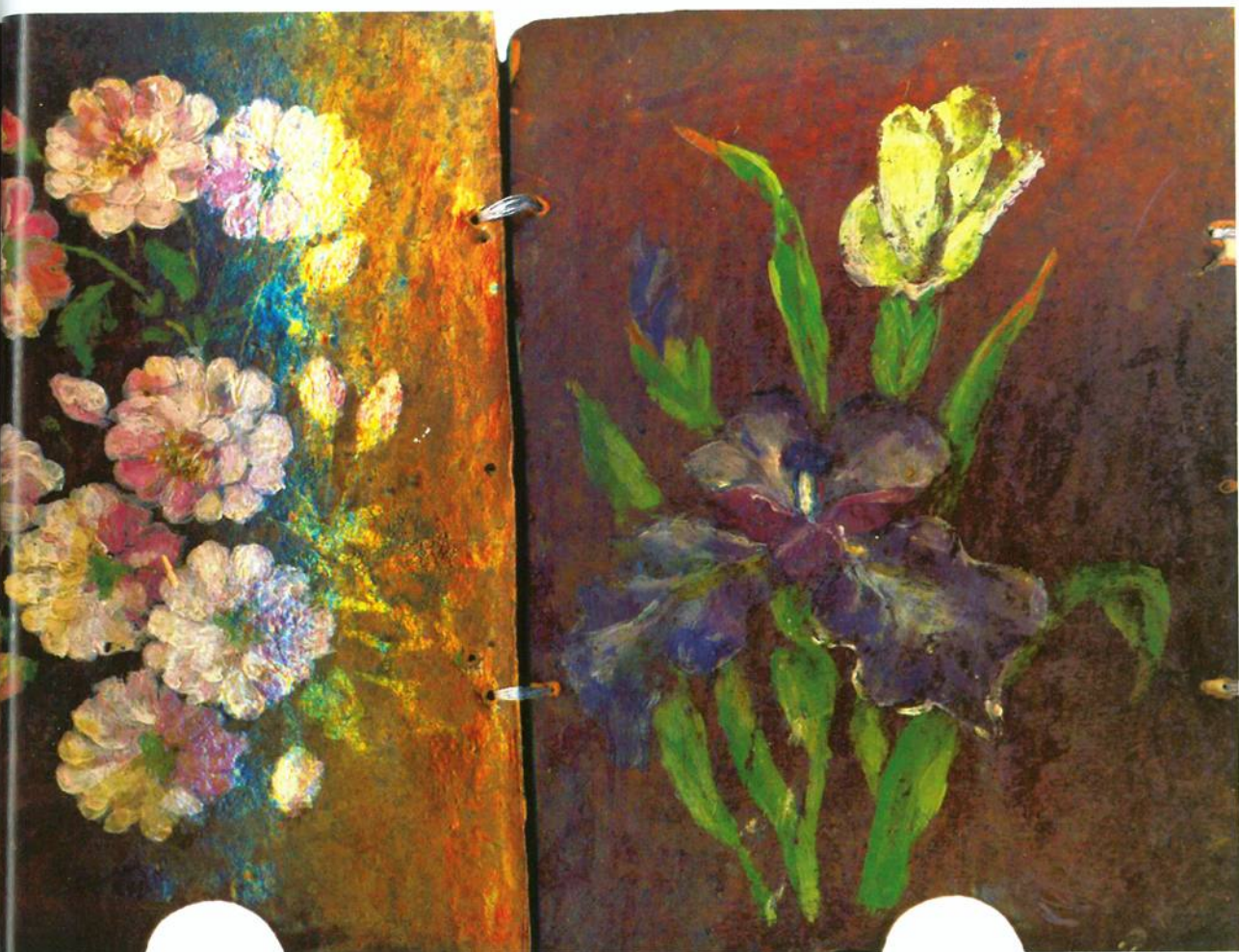
სერიიდან „დეკორატიული ვარიაციები“. ქაღალდი, გუაში, 52x36
 Серия „Декоративные мотивы“. Бумага, гуашь
 From the series "Decorative variations". Gouache on paper

დეკორატიული ვარიაციები. ქალაქი, ფანქარი, 62x42
Серия „Декоративные мотивы“. Бумага, карандаш
From the series "Decorative variations". Pencil on paper

თეჯირი. ფიჭვარი, ზეთი, 111x23.
Ширма. Дерево, масло
Scren. Oil on wooden panel

ფარდაგი. აპლიკაცია, ქსოვილი, 100x180
Ковёр. Ткань, аппликация
Rug. Applique, fabrics

გამომცემელი: საერთაშორისო კულტურულ-საგანმანათლებლო კავშირი „რუსული კლუბი“
პროექტის ხელმძღვანელი: **ნიკოლოზ სვენტიცკი**

Издатель: Международный культурно-просветительский Союз «Русский клуб»
Руководитель проекта: **Николай Свентицкий**

Publisher: International Cultural-Enlightening Union “Russian Club”
Head of Project: **Nikolai Sventitski**

ალბომის შემდგენლისგან

განსაკუთრებული მადლობა ბატონ ნიკოლოზ სვენტიცკის და მთლიანად „რუსულ კლუბს“, ქალ-ბატონებს ირინე კოშორიძეს, ნინო ყიფშიძეს, იზოლდა მელიქიშვილს, რომელთა ინიციატივამ და მხარდაჭერამ შესაძლებელი გახადა ალბომის გამოცემა და საქართველოს ხალხური და გამოყენებითი ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმის ყველა თანამშრომელს.

ოლესია თავაძე

От составителя альбома

Особая благодарность Николаю Николаевичу Свентицкому (и всему «Русскому клубу»), а также Ирине Кошоридзе, Нино Кипшидзе, Изольде Меликишвили которые сделали возможным издание этого альбома и всем сотрудникам Государственного музея народного и прикладного искусства Грузии.

Олесья Тавадзе

From the Author

I would like to extend my sincere gratitude to Mr. Nikolai Svetnitsky and all members of the "Russian Club" as well as Mrs. Irine Koshoridze, Nino Kipshidze and the Georgian State Museum of Folk and Applied Art for their encouragement and kind support that made possible publishing this Album of deep personal value.

Olesya Tavadze

საქართველოს ხალხური და გამოყენებითი ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმის კოლექციაში დაცულ ნამუშევრებს ახლავს შესაბამისი ნუმერაცია. ნამუშევრები ამ ნუმერაციის გარეშე ინახება კერძო კოლექციებში.

Работы, хранящиеся в коллекции Государственного музея народного и прикладного искусства Грузии отмечены инвентарным номером. Работы без этой нумерации хранятся в частных коллекциях.

Works preserved at the collections of the State Museum of the Folk and Applied Arts of Georgia have an inventory number. Other works are preserved at the private collections.

წიგნი გამოსაცემად მოამზადა გამომცემლობამ „საქართველოს მაცნე“
Книга подготовлена к изданию издательством «Сакартвелოს მაცნე»
The book was prepared by publishing house “Saqartvros matsne”

